
УДК 025.5(092)

ІСТОРІЯ ВІДДІЛУ НАУКОВО-ІНФОРМАЦІЙНОЇ РОБОТИ В ПЕРСОНАЛЯХ

Олена ПОЛЯКОВА,
завідувачка сектора відділу науково-інформаційної роботи,
Національна наукова медична бібліотека України
ORCID 0000-0002-5321-8957

Ірина ГОРДІЄНКО,
завідувачка сектора відділу науково-інформаційної роботи,
Національна наукова медична бібліотека України

Анотація. У статті висвітлюється історія створення і розвиток відділу науково-інформаційної роботи. Особлива увага в статті приділяється співробітникам, які працювали протягом довгих років і внесли свій вклад в творення історії Національної наукової медичної бібліотеки України.

Ключові слова: *інформаційна робота, відділ довідково-інформаційної роботи, відділ науково-інформаційної роботи, співробітники.*

Бібліотека була завжди і зараз є центром інформації. Головне завдання Бібліотеки – накопичення джерел і найширше донесення інформації про них читачам [1]. Національна наукова медична бібліотека України зустріла 90-літній ювілей і до цього ювілею була видана «Славна когорта фахівців медичних бібліотек України : збірка бібліографічних нарисів» [2]. У цій збірці відображена трудова біографія кожного бібліотечного фахівця, його вклад, який є неповторним і невід’ємним для творення історії Бібліотеки і подальшого її розвитку. Серед бібліотечної спільноти багато яскравих особистостей, самовідданих патріотів книги, які продовжують своєю працею починання попередніх поколінь, удосконалюючи її на вимогу часу та запитів сучасних читачів.

Інформаційна робота в Державній науковій медичній бібліотеці розпочалася майже з моменту її організації, а самостійний відділ довідково-інформаційної роботи був створений тільки в 1976 р. Передувало створенню відділу заснування сектору довідково-бібліографічної роботи при відділі наукової бібліографії і інформації в 1969 р. Колектив сектору, людей високого фаху та бажанням працювати, із семи співробітників – М. І. Гулівець, Р. М. Кобрянської, С. А. Куцан, Р. І. Товстолес, Г. С. Хоменко, А. Д. Шляпнікова – очолила В. С. Іванова. Працівники сектору розгорнули широку інформаційну роботу: організацію книжкових виставок, проведення Днів інформації, Днів спеціаліста, допомога керівникам груп наукової медичної інформації лікувально-профілактичних закладів м. Києва і області, реферативні огляди та ін. інформаційні заходи. Нові напрями роботи сектору і проведення широкомасштабної інформаційної роботи вимагало збільшення працівників, тому в подальшому приєдналися до сектору співробітники: М. В. Длугунович, Л. І. Щербак, Л. В. Козаченко, Т. М. Кравцова, Т. С. Монько.

Завідувачка сектору довідково-бібліографічної роботи Віра Степанівна Іванова (роки роботи 1969–1983 рр.) прийшла до бібліотеки в той період, коли розвитку медичної науки приділялася велика увага і відчувалася нестача інформації про публікації у практикуючих лікарів та медичних науковців, а в читальних залах попит на неї був величезний. Як висококваліфікована спеціалістка, дисциплінована і добросовісна співробітниця, вона вимагала від працівників сектору таке ж саме відношення до роботи. Віра Степанівна творчо підходила до виконання всіх завдань, крім того, брала активну участь у суспільному житті колективу бібліотеки, своєю працездатністю показувала приклад не тільки співробітникам сектору, але й колективу бібліотеки. 60–70-ті роки минулого століття характеризувалися бурхливим ростом видавничої справи і необхідністю упорядкування інформації для своєчасного надання її медикам згідно їх запитів. Колектив сектору довідково-бібліографічної роботи працював за такими напрямками роботи [1, с. 43]:

індивідуальне інформування спеціалістів міського і обласного відділів охорони здоров'я (близько 2,5 тис. інформаційних повідомлень на рік);

колективне інформування керівників груп науково-медичної інформації м. Києва і області (близько 12 тис. повідомлень на рік);

сигнальне інформування спеціалізованих лікувально-

профілактичних установ (близько 1 тис. повідомлень на рік);

підготовка щомісячних днів інформації (огляди по лікарських засобах, лекції, бібліографічні огляди);

організація нарад-семінарів керівників груп науково-медичного інформування м. Києва і області (складання програми; підготовка виступу; написання і розсилка листів про річну звітність кожній установі; проведення аналізу звітів для виступу);

щомісячні відвідування лікувально-профілактичних установ з метою покращання інформаційної роботи в них;

робота з лікарями-інформаторами і керівниками медичних установ для покращання інформаційної роботи в закладі.

З метою виконання індивідуального, колективного і сигнального інформувань співробітники сектору постійно здійснювали:

перегляд каталогів нових надходжень зарубіжної і вітчизняної періодики;

складання бібліографічних описів на журнальні статті;

аналізування кількості кожної назви для дублювання, зважаючи на спеціалізацію абонентів;

розрізання скопійованих дублетних листів на картки;

підбір комплекту карток для кожного абоненту. Пакування комплекту карток в підписані конверти для відправки.

У 1971 р. були започатковані покажчики серії «На допомогу практикуючому лікарю...», у вступі яких зазначено, що «покажчик відображає книги українською та російською мовами, які зареєстровані в офіційних виданнях Всесоюзної і Республіканської книжкових палат». Для зручності використання вони видавалися випусками з окремих медичних спеціальностей і в перший рік покажчики вийшли під такими назвами: на допомогу акушеру-гінекологу; на допомогу анестезіологу і реаніматору; на допомогу бактеріологу і вірусологу; на допомогу лікарю-дієтологу; на допомогу лікарю-лаборанту; лікарю швидкої допомоги; на допомогу лікарю служби медико-статистичної інформації; на допомогу гематологу; на допомогу дермато-венерологу; на допомогу інфекціоністу; на допомогу невропатологу і психіатру; на допомогу онкологу; на допомогу організатору охорони здоров'я; на допомогу ортопеду-травматологу; на допомогу оториноларингологу; на допомогу офтальмологу; на допомогу педіатру; на допомогу промислово-санітарному лікарю; на допомогу середньому медичному працівнику; на допомогу стоматологу; на допомогу судово-медичному лікарю; на допомогу терапевту; на допомогу урологу; на допомогу

фармакологу і фармацевту; на допомогу фізіотерапевту; на допомогу фтизіатру; на допомогу хірургу; на допомогу ендокринологу; на допомогу епідеміологу і паразитологу. Книги в кожному із показчиків розміщувалися за такими розділами: 1. Загальні роботи. Монографії. 2. Керівництва і підручники. 3. Довідкові видання. 4. Інструктивно-методичні матеріали. 5. Науково-популярна література. Тираж усіх тридцяти назв показчиків складав 700 примірників. Випуски 1971–1973 рр. не містили зарубіжних книг, а в подальшому з'явився новий розділ – 6. Іноземні книги.

Першою укладачкою щорічних показчиків серії «На допомогу практикуючому лікарю...» була старший редактор Л. І. Щербак, що прописано на сторінках показчиків, починаючи з 1974 р. Щербак Людмила Іванівна (1970–2014 рр.) пройшла шлях від рядового бібліотекаря до завідувачки сектором відділу [2, с. 169]. Вона протягом року переглядала та підбирала матеріали зі всіх видань «Книжная летопись» та «Літопис книг», а в подальшому й із зарубіжних реферативних видань для рекомендаційних показчиків за 32 медичними спеціальностями. Показчики постійно удосконалювалися, змінювався їхній тираж за окремими медичними спеціальностями.

Одночасно щомісячно видавалися інформаційні показчики «Нові книги, які надходили до Республіканського довідково-інформаційного фонду МОЗ УРСР». Це давало можливість постійно відслідковувати поточну літературу з основних галузей медицини практикуючим лікарям і науковцям. Першими укладачами інформаційного показчика були С. А. Куцан, А. Д. Шляпніков. Показчик містив дані про нові вітчизняні і зарубіжні монографії; збірники; праці наукових установ; матеріали з'їздів, конференцій, симпозіумів; автореферати дисертацій; інструктивно-методичні роботи, рекомендації тощо.

Дуже клопітка робота над показчиком забирала багато часу у Куцан Світлани Анатоліївни (1956–2007 рр.). Працюючи понад півстоліття в Бібліотеці, вона пройшла шлях від старшого бібліотекаря до головного бібліографа, була висококваліфікованим бібліографом, постійно впроваджувала новий досвід в повсякденну роботу, вдосконалювала нові форми і методи бібліотечно-інформаційного обслуговування медичних працівників [2, с. 90]. Крім щомісячних показчиків про надходження нових книг, готувала «Зведені каталоги вітчизняних книг по медицині і біології, які надходили до Республіканського довідково-інформаційного фонду Міністерства охорони здоров'я УРСР в... році», систематизованого за галузевим принципом. І тут хочеться

відзначити не тільки уважність і старанність в роботі з показчиками, але й професійність і новаторство Світлани Анатоліївни – зведений каталог, систематизований за галузевим принципом був складений нею вперше в СРСР.

Прийшовши одночасно із С. А. Куцан, Абрам Дмитрович Шляпніков (1956–1991 рр.) працював з нею за такими ж напрямками роботи. За час роботи він пройшов шлях від бібліотекаря до завідувача відділу іноземної літератури (з 1988 р.) [2, с. 165]. Як філолог за фахом, він добре володів англійською та польською мовами, що давало змогу використовувати ці знання у перекладах з іноземних джерел у рекомендаційних анованих показчиках.

Іншим важливим напрямом роботи сектору було виконання тематичних довідок як індивідуальних, так і колективних з підбору вітчизняної та зарубіжної літератури. За рік надсилалося в середньому 2,5 тис. інформаційних довідок, причому всі зарубіжні назви і реферати перекладалися з іноземних мов на російську і при потребі, за проханням абонента, – перекладалася повністю і вся стаття. До виконання цих робіт були залучені: М. І. Гулівець, М. В. Длугунович, Р. М. Кобрянська, Т. М. Кравцова, Г. С. Хоменко. Крім того, щорічно проводився аналіз інформаційного обслуговування колективних і індивідуальних абонентів – на їх адреси надсилалися «картки зворотного зв'язку оцінки інформації за рік», де у відповідь отримувалася оцінка роботи і побажання.

Значна робота відділу полягала у забезпеченні сигнальною інформацією головних лікарів усіх лікувально-профілактичних закладів м. Києва і області про нові надходження з різних питань медицини. Цими питаннями займалася безпосередньо Марія Іванівна Гулівець (1968–2011 рр., бібліотекар-бібліограф, провідний бібліотекар, головний бібліограф) [2, с. 40] та Марія Василівна Длугунович (1970–2019 рр., редактор, провідний бібліотекар, головний бібліотекар) [2, с. 44]. Крім того, вони виконували тематичні довідки з підбору вітчизняної та зарубіжної літератури як індивідуальні, так і колективні, брали участь у підготовці рекомендаційних показчиків серії «На допомогу практикуючому лікарю...». Виконуючи письмові бібліографічні довідки на запити окремих медичних закладів, Марія Іванівна реєструвала запити і відповіді в картотечі «Архів виконаних довідок», шифрувала за УДК. Копії найбільш інформаційно-значущих тематичних довідок відправлялися до Державної центральної наукової медичної бібліотеки (м. Москва) з метою опублікування в «Указателе

информационных материалов по медицине и здравоохранению» [3, с. 88].

Пройшовши свій трудовий шлях від старшого бібліотекаря до завідувачки сектору інформаційного забезпечення абонентів, Рита Мозевна Кобрянська (1969–1992 рр.) відповідала за стан і удосконалення роботи з інформаційного забезпечення наукових тем і комплексних програм, які розроблялися в Київських науково-дослідних установах (НДУ): нейрохірургії; ортопедії і травматології; урології і нефрології; педіатрії, акушерства і гінекології; кафедри нервових хвороб, неопатології; Київського інституту удосконалення лікарів. На той час отримання інформації про вітчизняні та зарубіжні видання було дуже важливим для спеціалістів НДУ. Рита Мозевна готувала інформацію для 50 колективних та п'ятьох індивідуальних абонентів, які отримували інформацію за 64 медичними темами [2, с. 68]. Вона була дуже комунікабельною особистістю, тому для неї було задоволенням готувати і виступати на Днях інформації з реферативними оглядами зарубіжної і вітчизняної літератури в Республіканській науковій медичній бібліотеці і лікувально-профілактичних закладах. Списки літератури до Днів інформації готувалися за пропонованою тематикою головних спеціалістів, головних лікарів установи, де проводився запланований захід. Якщо інформаційний захід проводився в Бібліотеці, то, крім лікарів з лекціями, запрошувалися фармацевти з міського та обласного аптечного управлінь. Своєю неповторною діяльністю Рита Мозевна сприяла підвищенню рівня роботи груп наукової медичної інформації, проводячи разом з методистами семінари і практичні навчання в Центральних районних бібліотеках м. Києва і області. Вона також читала лекції для слухачів курсів підвищення кваліфікації керівних кадрів Міністерства охорони здоров'я УРСР при Київському медичному інституті удосконалення лікарів, а також брала активну участь у суспільному житті Бібліотеки – була заступником голови первинної організації товариства «Знання» в РНМБ.

Тамара Мефодіївна Кравцова (1972–1989 рр.) та Галина Сергіївна Хоменко (1969–1982 рр.) [2, с. 154] проводили індивідуальне інформування в режимі тематичного обслуговування керівників відділів Міністерства охорони здоров'я, Київського міського і обласного відділів охорони здоров'я, провідних учених України. У своїй роботі вони застосовували фахові знання іноземних мов та медичної термінології, перекладаючи назви книг, статей, анотації та реферати, проводили редагування перекладів у покажчиках.

За сім років роботи сектору довідково-бібліографічної роботи функції та діяльність його настільки розширились, що був створений окремий відділ довідково-інформаційної роботи (за наказом № 118 від 15.12.1975 р.) у структурі бібліотеки. Робота відділу розпочалася з 1 січня 1976 р., в перші роки продовжували працювати співробітники сектору. Очолила відділ довідково-інформаційної роботи Т. О. Глобіна. Маючи відпрацьовані напрями роботи сектору, Таміла Олексіївна Глобіна (1976–2004 рр.) [2, с. 35] як завідувачка відділу не тільки продовжила їх, але й ще більше урізноманітнила та розширила довідково-інформаційну роботу в бібліотеці. Тематичні довідки ставали більш конкретизованими, вузьконаправленими, що ускладнювало пошукові можливості, тому інформаційна робота постійно удосконалювалася, започатковувалися нові форми. Як зазначено в звіті за 1978 р., «організована нова форма роботи – творча співпраця з Київським науково-дослідним інститутом нейрохірургії, ендокринології і обміну речовин, гігієни праці, професійних захворювань, клінічної хірургії. Відділ проводив інформаційне обслуговування в режимі вибіркового розповсюдження інформації (ВРІ) наукових розробок, готувалися до випуску загальні покажчики літератури, проводилися Дні інформації, співробітники науково-дослідних інститутів виступали неодноразово в бібліотеці з лекціями, докладами, консультаціями. Вченими НДУ і відділу було підготовлено покажчик «Опухоли головного и спинного мозга» (605 с.). Слід зазначити, що ця робота була позаплановою.

Завдяки ентузіазму Таміли Олексіївни, високій професійній майстерності та багаторічному досвіду, очолюваний нею відділ багато років поспіль оперативно та якісно забезпечував науковою інформацією заклади охорони здоров'я, медичних працівників та науковців України. Значний обсяг довідок виконувався для замовників інших міст України, а саме: Полтавського медичного стоматологічного інституту (нині Полтавський медичний стоматологічний університет), Київського медичного інституту (нині Національний медичний університет імені О. О. Богомольця), Кіровоградського льотного училища (нині Льотна академія Національного авіаційного університету), Дніпропетровського науково-дослідного інституту гастроентерології (Інститут гастроентерології НАМН України) та ін. Одночасно у відділі створювався реферативно-довідковий інформаційний фонд, який поповнювався щорічно до 4 тис. зарубіжних і вітчизняних реферативних журналів, що давало можливість обслуговувати в залі 7–8 тис. читачів з книговидачею понад 100 тис. щорічно. В перші десятиліття

роботи відділу для пошуку інформації використовувалися зарубіжні і вітчизняні реферативні джерела: Current Contents: Life science; Current Contents: Clinical Medicine; Index Medicus, Excerpta Medica; издания Книжной палаты СССР; издания ВИНТИ по медицине, биологии, экологии, фармакологии, химии и физиологии; Сводный каталог периодических изданий в библиотеках СССР; Сводный бюллетень новых иностранных книг в библиотеках СССР; вітчизняні видання Книжкової палати УРСР.

Саме на плечі Таміли Олексіївни ліг тягар відповідальності за початок упровадження нових інформаційних технологій, що сприяло кардинальним змінам у інформаційно-бібліографічному обслуговуванні медичних спеціалістів і з 1993 р. запроваджено для читачів пошук інформації з використанням електронних інформаційних ресурсів в читальній залі.

У відділі довідково-інформаційної роботи знання іноземних мов та медичної термінології було необхідністю для пошуку інформації, перекладу назви книги, статті, анотації чи реферату. Всі співробітники закінчували вечірні курси іноземних мов, або за фахом були філологи. Також всі співробітники відділу довідково-інформаційної роботи протягом місяця удосконалювали свій професіоналізм в Інституті підвищення кваліфікації інформаційних працівників Державного комітету Ради Міністрів СРСР по науці і техніці (м. Москва) за спеціальністю «Аналітико-синтетична обробка джерел інформації» та «Науково-технічна документація», брали участь у Всесоюзних конференціях і семінарах, де збагачували свій досвід роботи і ділилися своїми напрацюваннями.

Працюючи в перехідний період «від друкарської машинки до комп'ютера» на такій відповідальній ділянці роботи, Таміла Олексіївна уміло створювала атмосферу доброзичливості, демократизму в колективі, уміла зацікавити в роботі кожного, відмічала кращі можливості співробітника і спрямовувала в тому напрямі його роботу. Одночасно була вимогливою до дисципліни, відповідальності, чіткості і виконання в строк планових показників кожним співробітником. Вона також була задіяна у підготовці покажчика «Сводные каталоги отечественных книг по медицине и биологии, поступивших в РСИФ в ... году». Для укладання цього покажчика використовували надходження до РНМБ і 78 бібліотек-учасниць різних міст медичних бібліотек України. Своім досвідом уміло ділилася на різних заходах, які проходили не тільки в Україні, але й по різних містах колишнього

СРСР. До кожного цього заходу готувалися нею статті, виступи, які в подальшому були опубліковані як тези до конференцій. З 1 січня 2002 р. відділ довідково-інформаційної роботи перейменований у відділ науково-інформаційної роботи.

Покажчики серії «На допомогу практикуючому лікарю...» вимагали не тільки багато часу на підготовку, але вони постійно моніторилися шляхом опитування головних спеціалістів лікувальних установ, читачів зали довідково-бібліографічних видань. Зокрема, в 1980 р. було проведено опитування щодо ефективності покажчиків серії «На допомогу практикуючому лікарю...». Всього 1000 анкет було розіслано в Обласні науково-медичні бібліотеки, отримали 697 анкет з відповідями. З 1982 р. покажчики, зважаючи на пропозиції, доповнили авторефератами дисертацій окремим розділом; з 1995 р. – патентною інформацією. З кожним роком роботи з покажчиком ставало все більше, тому з 1981 р. долучилися до укладання Г. С. Хоменко, згодом М. В. Длугунович, О. Т. Загородська, О. Ф. Терзієва. З 1995 р. було розпочато підготовку і видання рекомендаційного анотованого покажчика вітчизняних і зарубіжних книг, що надійшли до фонду ННМБУ серії «На допомогу практикуючому лікарю...», що довгий час користувався попитом не лише в Україні, але і колишньому СРСР. Випуски покажчиків з 1994 р. видавалися тільки українською мовою і всього за період 1971–2013 рр. було видано 784 окремих видань.

Долучившись у 1996 р. до укладання покажчиків, Ольга Федорівна Терзієва (1970–2021 рр.) [2, с. 146] зробила комп'ютерну версію покажчика, що пришвидшило не тільки роботу укладача, а й редакційну і видавничу роботу. З того часу і до 2009 р. О. Ф. Терзієва укладала всю серію покажчика самотужки, а в 2010–2013 рр. виходив покажчик одним виданням, де всі надходження були систематизовані. Особливу увагу заслуговують ті бібліотекарі, які за покликом душі присвятили улюбленій роботі в одній установі увесь свій вік, ця благородна професія для них стала справою життя – це про Ольгу Федорівну, яка пропрацювала в Бібліотеці понад півстоліття. Також вона розширювала інформаційний напрям із широким спектром надання послуг та онлайн-сервісів: здійснювала аналітико-синтетичну обробку вітчизняних медичних періодичних видань для електронного каталогу, корпоративної бази даних періодики та реферативного журналу УРЖ «Джерело». Небайдужа до роботи, відкрита та щира до людей, маючи веселу вдачу, вона завжди була оточена друзями, мала неймовірну повагу і шану серед співробітників.

Утвердила яскраву і неповторну сторінку успіху у забезпеченні інформацією Олена Тимофіївна Загородська (1983–2017 рр.), пройшовши трудовий шлях від посади редактора до головного бібліографа [2, с. 51]. Здійснювала роботу з проведення бібліографічного пошуку інформаційних джерел для тематичних довідок користувачам бібліотеки.

З 2004 р. завідувачкою відділу науково-інформаційної роботи стала Ірина Василівна Гордієнко (розпочала роботу з 1986 р.). Працюючи на різних посадах від редактора до провідного бібліотекаря у відділі, вона добре знала всі напрями роботи і можливості її покращення, ставши завідувачкою відділу [2, С. 37]. Ірина Василівна добре розуміла, що на зміну традиційним методам організації та пошуку інформації прийшли нові, які впровадили веб- та е-середовище, і сьогодні відділ використовуючи їх, зобов'язаний знайти достойне місце у новому інформаційному світі. З часом використання Інтернет-ресурсів призвело до зменшення надходжень до реферативно-довідкового інформаційного фонду і, на жаль, читачів із цієї ж причини стало менше. На зміну реферативним журналам остаточно прийшли реферативні бази даних з потужними пошуковими інструментами і можливістю виходу на повні тексти статей. Нові комп'ютерні впровадження викликали зменшення колективу до 6-5 співробітників, але організаторські здібності Ірини Василівни дали змогу згуртувати їх і спрямувати роботу кожного співробітника на виконання всіх планових показників із використанням сучасних інформаційних технологій, що дозволило бібліотечно-інформаційне обслуговування медичних працівників і науковців піднести на якісніший рівень.

Сьогодні у відділі науково-інформаційної роботи працюють: І. В. Гордієнко (завідувачка сектору), О. В. Полякова (завідувачка сектору), Д. В. Чичкало (провідний бібліотекар), очолює невеликий колектив Алла Миколаївна Панфілова (з 2016 р.). Вона приділяє велику увагу якісному та своєчасному інформаційному забезпеченню спеціалістів-медиків лікувальних закладів, викладачів вузів, студентів та читачів Бібліотеки [2, с. 123–124]. Алла Миколаївна постійно шукає нові форми і методи подання інформації, де особливого значення набувають нові підходи з метою розкриття бібліотечних фондів. На зміну покажчикам серії «На допомогу практикуючому лікарю...» впроваджено шоквартальні Дайджести, призначені для ознайомлення широкого кола медичних працівників з інформаційними джерелами, що висвітлюють актуальні напрями медицини: алергологію; вакцинацію; військову ме-

дицину; косметологію, пластичну хірургію; медицину невідкладних станів; медсестринську справу; організацію охорони здоров'я; орфанні захворювання; офтальмологію; паліативну та хоспісну допомогу; профілактику неінфекційних захворювань; профілактику та лікування психічних захворювань; сімейну медицину; стоматологію; туберкульоз. Основне призначення Дайджесту – розкриття фондів ННМБУ. Крім бібліографічного опису, на вітчизняні та зарубіжні статті із періодичних видань подаються посилання на повний текст.

Відділом постійно проводиться моніторинг зарубіжних баз даних як глобальних реферативних (Web of Science, Scopus), так і видавничих (Cambridge UP, Elsevier, Oxford UP, та ін.), постійно відслідковуються і додаються до списку інформаційних джерел на сайті Бібліотеки нові БД з доступом до медичної літератури. Сьогодні в інтернет-середовищі сконцентрована значна кількість джерел інформації як відкритого доступу, так і частково відкритого та ліцензованого, тому проводиться аналіз зарубіжних авторитетних наукових ресурсів, що дає можливість забезпечити необхідною інформацією медичного та біологічного спрямувань навіть володіючи незначними коштами, а то й без них. У сучасному інформаційному світі каталог вже не є простим переліком фонду бібліотеки, він інтегрований з пошуковими засобами Інтернету, тому наповненню своєї частки електронного каталогу у відділі приділяється велика увага. Будучи першим передплатником доступу до ліцензованих зарубіжних баз даних фірми EBSCO через асоціацію «Інформатіо-Консорціум», ННМБУ і зараз щорічно має доступ до цих баз з пільговими умовами оплати.

Сьогодні для пошуку інформації використовуються, в першу чергу, реферативні бази Web of Science і Scopus (передплачені державою для використання установами), повнотекстовими: HINARI, EBSCO (передплачена Бібліотекою) та ін. Реферативні бази дають можливість виходу на повні тексти різних видавництв, видання яких ними цитуються.

Основні напрями роботи відділу з моменту організації майже не змінилися, але стали іншими процеси і підходи до виконання – від ручної роботи і друкарської машинки до використання комп'ютерних технологій і веб-середовища. Зокрема, одним із напрямів роботи відділу науково-інформаційної роботи протягом усього періоду його існування – підготовка тематичної довідки з пошуку зарубіжних джерел наукової інформації, замовниками яких є аспіранти, докторанти, медики-науковці України.

Література:

Глобіна Т. О. Розвиток інформаційних функцій наукових медичних бібліотек. Актуальні питання розвитку бібліотечної справи : матеріали наук.-практ. конф. (Київ, 5-6 жовт. 2000 р.). Київ : ДНМБ 2000. С. 42–46.

Славна когорта фахівців медичних бібліотек України : збірка бібліографічних нарисів / уклад. : С. М. Науменко, О. М. Кірішева ; наук. ред. Т. А. Остапенко ; Нац. наук. мед. б-ка України. Київ, 2020. 192 с.

Державна наукова медична бібліотека. До 70-річчя заснування : історичний нарис. Київ, 2002. 178 с.

Плани-Звіти відділу довідково-бібліографічної роботи за 1976–2000 рр.

**HISTORY OF THE SCIENTIFIC AND INFORMATIONAL
WORK DEPARTMENT IN PERSONNEL**

Olena Polyakova,
Sector manager of the department of scientific and informational work,
National Scientific Medical Library of Ukraine
ORCID 0000-0002-5321-8957

Iryna Gordienko,
Sector manager of the department of scientific and informational work,
National Scientific Medical Library of Ukraine

Annotation. The article highlights the history of creation and development of the department of scientific and informational work. The article pays special attention to employees who have worked for many years and contributed to the history of the National Scientific Medical Library of Ukraine.

Key words: information work, department of reference and information work, department of scientific and information work, employees.

